

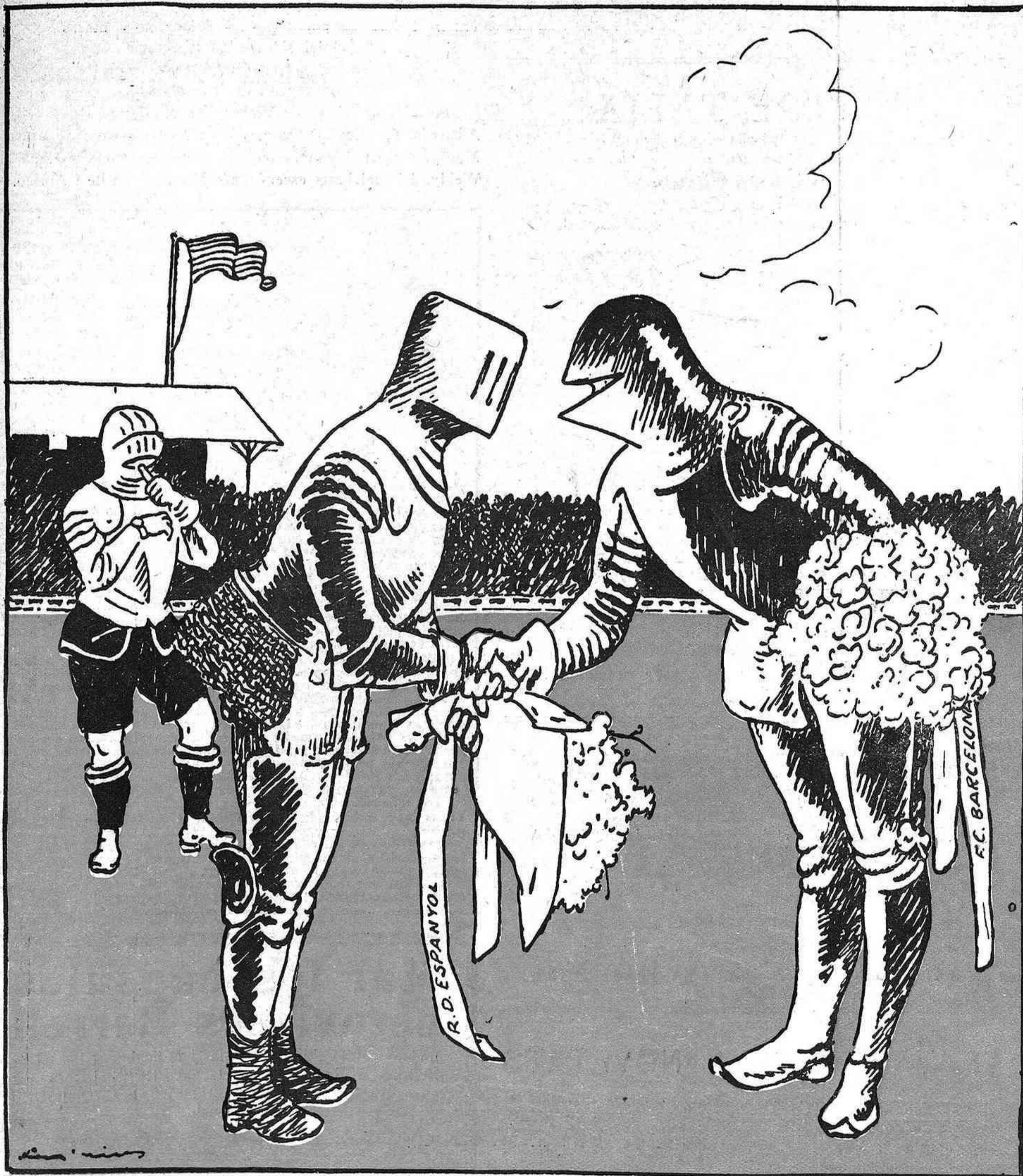
Barcelona, 22 de Novembre de 1929

La Esquella de la Torratxa

ANY LIII - 2630 - 15 cts. - Atrassats, 30

La indumentària que s'imposa en els partits de màxima emoció.

GRAN TEATRE ESPANYOL

Companyia de vodevil i grans espectacles de

JOSEP SANTPERE

Primers actors i directors, JOSEP SANTPERE i ALEXANDRE NOLLA
Primera actriu, MARIA FORTUNY

Avui, divendres, tarda: **LA LLEONA**. — Nit: **L'ESCOLA DE LES COCOTTES**.

Dissabte, tarda: **M'HA TOCAT** i **ELS ALLOTJATS**. — Nit: **L'ESCOLA DE LES COCOTTES**.

Diumenge, tarda: Una divertida peça i el gran èxit **L'ESCOLA DE LES COCOTTES**. — Nit: **L'ESCOLA DE LES COCOTTES**.

TEATRE TALIA

Companyia de vodevil i teatre modern

Primera actriu:

Assumpció Casals

Director: M. SALVAT. — Primeres actrius: VISITA LOPEZ, DOLORS PLA
Primers actors: S. SIERRA i M. GIMENEZ SALES

COMPANYIA DE VODEVIL I TEATRE MODERN

Avui, divendres, tarda a les cinc: Cartell de gran broma! **DE QUI ES EL FILL** i **CALENTA, FREDA, O A GUST DEL CONSUMIDOR**. Nit, a un quart d'onze: Sensacional èxit de l'emocionant obra **LA PRESONERA**. Triomf d'interpretació. Fastuosa presentació. — Demà, dissabte, tarda, a dos quarts de cinc: Reposició de la famosa tragicomèdia de Manuel Fontdevila, **LA DONA VERGE**. Nit, i Diumenge, tarda i nit: l'obra de l'emoció, **LA PRESONERA**.

OLYMPIA

CIRQUE D'HIVER.

Direcció: J. VENTURA GANNAU

Avui, divendres: **SEGONA FUNCIO ARISTOCRATICA**. En aquesta funció, per única vegada, l'Empresa reservarà una novetat en el programa, que per la seva riquesa, presentació, cantitat i "chic" donarà una gran sorpresa i serà l'admiració del públic.

Aviat... molt aviat: Debut de la millor atracció de circ, **ELS 110 LLEONS DEL CAPITA SCHNEIDER**

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE GOYA

Joaquim Costa, 58. — Telèfon 13946

GRAN COMPANYIA DE VODEVIL I COMEDIA
ELENA JORDI

Direcció artística: Fontanals

Avui, divendres, reestrena del divertit vodevil en castellà
LA PRESIDENTA

Diumenge, tarda, dues obres castellanès, 6 actes:

TE HA GUIÑADO UN OJO i **LA PRESIDENTA**

TEATRE CATALA NOVETATS

COMPANYIA CATALANA. Direcció: C. Capdevila.

Avui, divendres, tarda: **LA FILLA DEL CARMESÍ**. Exit formidable d'En Segarra. — Nit: **ESCOLA DE SENYORES**. Triomf indiscutible de Carles Soldevila.

Dissabte i diumenge: **ESCOLA DE SENYORES**.

Dimecres vinent: **TIP-TOES**. Vegeu l'anunci especial.

Es despatxa a Comptaduria.

TEATRE NOU

Companyia de drames dirigida per l'eminent primer actor ENRIC BORRAS
Primera actriu, ENRIQUETA TORRES

Avui, divendres, tarda: **LA SOBRINA DEL CURA**. — Nit: **EL BANDIDO DE LA SIERRA**.

Dissabte, tarda: **EL BANDIDO DE LA SIERRA**. — Nit: **LA MUERTE CIVIL**.

Diumenge, tarda: **EL BANDIDO DE LA SIERRA** i **LA MUERTE CIVIL**. — Nit: **LA MUERTE CIVIL**.

TEATRE COMIC

Avui, divendres, nit, i totes les nits, a les deu:

Butaques a 5 ptes. - Seients a 2 ptes.

Exit sensacional del Meravellós espectacle

CLEOPATRA

La revista de les senyores.

Formidable triomf de Vicens Pardo, Isidre Roselló, Cèlia Albareda. Ovacions delirants als eminents dansarins Marcelle Maury, Ernest Ricaux. Grandiós èxit del famós modista Max Weldy, dels celebrats escenògrafs Morales, Batlle i Amigó.

VIES URINARIE
Impureses de la sang - Debilitat nerviosa
Prou sofrir inutilment de les dites malalties gràcies al meravellós descobriment dels

Medicaments del Dr. SOIVRE

Vies urinaries: *Blenorragia* (purgacions), amb totes les seves manifestacions, *uretritis*, *prostatitis*, *orquitis*, *cistitis*, *gota militar*, etc.; de l'home, i *vulvitis*, *vaginitis*, *metritis*, *uretritis*, *cistitis*, *anexitis*, *flúixos*, etc.; de la dona, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb els **Catxets del Doctor Soivre**. Els malalts es guareixen ells sols, sense injeccions, lavatges, ni aplicació de sondes ni bugies, etc., tan perillós sempre i que necessiten sempre la presència del metge, i ningú no s'assabenta de la seva malaltia. Venda 5'50 ptes. caixa.

Impureses de la sang: *Sifilis* (avariosis), *eczemes*, *herpes*, *ulceres varicoses* (llagues de les cames), *erupcions escrofuloses*, *eritemes*, *acne*, *urticària*, etc., malalties que tenen per causes humors, vicis o infeccions de la sang, per cròniques i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Pindoles depuratives del Dr. Soivre**, que són la medicació depurativa ideal i perfecta, perquè actuen regenerant la sang, la renoven, augmenten totes les energies de l'organisme i fomenten la salut, resolent, amb poc temps, totes les úlceres, llagues, grans, floronsos, supuració de les mucoses, caiguda del cabell, inflamacions en general, etc., restant la pell neta i regenerada, el cabell brillant i abundós, no deixant a l'organisme rastre del passat. Venda: 5'50 ptes. flascó.

Debilitat nerviosa: *Impotència* (manca de vigor sexual), *polucions nocturnes*, *espermatorrea* (pèrdues seminals), *cansament mental*, *pèrdua de la memòria*, *mal de cap*, *debilitat muscular*, *fatiga corporal*, *tremolors*, *palpitacions*, *trastorns nerviosos de la dona* i totes les manifestacions de la *Neurastènia* o esgotament nerviós, per crònics i rebels que siguin, es guareixen aviat i radicalment amb les **Gragees potencials del Dr. Soivre**. Més que un medicament són un aliment essencial del cervell, medul·la i tot el sistema nerviós. Recomanades especialment als esgotats, a la juvenesa, per tota mena d'excessos (vells a cap edat), per a recobrar íntegrament totes les seves funcions i servir fins a l'extrema vellesa, sense forçar l'organisme, el vigor sexual propi de l'edat. Venda: **Pessetes 5'50 el flascó.**

Venda a les principals farmàcies d'Espanya, Portugal i de les Amèriques

NOTA.—Tots els pacients de vies urinàries, impureses de la sang o debilitat nerviosa, adreçant-se i remetent 0'50 ptes. en segells per al franquex a **Oficines Laboratori Sókatarg, carrer del Ter, 16. telèfon 544 S. M. Barcelona**, rebran gratis un llibre explicatiu sobre l'origen, desenvolupament, tractament i guariment de les dites malalties.

Mai les càpsules peruvianes Borrell

no han deixat de guarir aviat i radicalment les **BLE-NORRAGIES** (purgacions) **GONORREES** i tots els altres **FLUIXOS** de les vies urinàries, per **CRONIQUES** que fossin

Medicació discreta en el seu us

Venda: **SEGALA**, o a l'autor **A. BORRELL**
Comte de l'Asalto, 52, cantonada Sant Ramon. - BARCELONA

L'ESQUELLA DE LA TORRATXA

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
Llibreria Espanyola, Rambla del Mig, 20
BARCELONA

PREUS DE SUBSCRIPCIÓ
Fora de Barcelona:
Espanya: trimestre 3 ptes. Estranger, 5

Una ciutat que té pobres...

Hi ha, cada dia més, una afició extraordinària a la filantropia... Ben bé, hom no arriba a comprendre si aquesta pluja de filantrops és un fet natural o artificial. Si és que, de cop i volta, la gent s'ha tornat cristiana i recorda les paraules meravelloses de la moral de Crist, o és que la gent, no sabent quins gestes realitzar per tal que la mirin, cerca en l'esplendidesa la general admiració...

Cada dia és més intens el servei mutualista, el cooperativisme, les subscripcions benèfiques, els actes de generositat... Ací les dames de la Creu Roja organitzen funcions teatrals a benefici de patronats protectors de determinades classes o sectors, sempre sota l'escenogràfica advocació d'un sant o altre; més enllà un xicot de l'aristocràcia té la virtut d'arrodonir el gest d'una aposta que el porta a la pista de l'"Olympia", fent donació dels cabals guanyats per a una entitat internacional d'ajut mutu; no fa gaire fèiem l'elogi del cavaller que, amagant el seu nom, ha donat un milió de pessetes a un Hospital...

Tothom sembla que senti la necessitat d'una cursa cap a la bondat.

Per què aquest estat de coses? Per què aquesta afició que va des de la superació de les germandats, convertides en obres benèfiques certament admirables, encara que tan sols sigui externament, fins a l'acte individual generós i misteriós? Per què aquesta rapidesa cap a la bondat? Es que volen fer-se perdonar els pecats comesos? Es que s'han adonat que cal posar en la vida una nota de confraternitat? Es que volen fer oblidar gestes d'una cruesa social horrible? Es que desitgen liquidar un passat vergonyós de violències públiques?

Són respostes que no podem omplir, i que, encara que poguéssim, ara no faríem pas. Perquè no és d'aquesta manera, com s'organitza la pau d'una societat, sinó tenint cura que no es produeixi el fet miserios; cercant el medi que la riquesa sigui més ben repartida, trobant treball per tal que tothom que en vulgui, en tingui i senti un benestar moral i espiritual que li doni força i optimisme per a viure...

Països petits com Suïssa i Holanda; països d'una influència moral extraordinària com els nòrdics — Suècia, Noruega, Dinamarca — realitzen una tasca social avantguardista i progressiva, per a donar a entendre que la col·laboració dels homes no és pas la del guany abusiu i, per tant, l'explotació; que l'home que té la sort de tenir-ne

d'altres sota la seva autoritat econòmica, no pot dependre's d'ells, i un cop finides les hores de treball, que deu recordar-los en les altres, donat que li donen el benestar que gaudeix...

Potser per això els multimilionaris nordamericans, encara que no creguem la novel·lesca aventura de llurs vides, tenen sempre un sentit proteccionista dels seus: perquè s'adonen que no és possible mantenir una riquesa horriblement poderosa, mentre els altres manquin d'una tranquil·litat social. El país més distant, espiritualment, de les agitacions extremes, és Amèrica del Nord. Tenen cura que el treball sigui ben pagat. Es cert que existeix la brutalitat de la tasca feixuga i dura; però aquesta tasca és igual a tot arreu del món, sigui quin sigui el règim en què es visqui.

* * *

Anàvem fent aquests comentaris.

Estem en una ciutat mediterrània.

Hi ha pobres a les cantonades.

També n'hi ha a les portes dels "cabarets".

Hem vist que molts pobres porten una placa. Sembla que està permesa i donada pel Municipi. Així la mendicitat està emparada i protegida. Hi ha una nova professió: la de pidolaire públic.

Pobres autoritzats? Que paguen contribució? Per què, aquesta vergonya?

Una ciutat no és ciutat tan sols pels palaus, jardins, edificis, fonts lluminoses, carrers esplèndids, visions magnífiques... Una ciutat és ciutat — civilització, cultura — quan sap mantenir un prestigi i una autoritat moral.

Són coses que no val a oblidar.

Francesc MADRID.

ENTRE AFICIONATS

—Ah!; quin gran actor, l'Enric Borràs, eh?

—Ja ho crec! I Daví, Pius Daví, quin actoràs també, no?

—No t'ho negaré. Però al cap i a la fi, un imitador.

—Un imitador? Què vols dir?

—Que segueix molt de prop les petjades de Borràs. Inflexions de veu, gestos... Tot és influït pel "genio".

—Potser una mica, però si t'hi fixes bé, encara veuràs com moltes vegades el supera.

—Superar-lo?

—I doncs?... Fixa't. En alguns moments colpidors, Borràs, per donar al seu rostre una expressió sinistra, acluca un ull. Doncs mira a Daví en moments semblants: els acluca tots dos!...

UN ELOGI MERESCUT

Aquest home viu a Granollers.

Aquest home és alt, corpulent. Té el cap rodó, amb el cabell tallat gairebé al zero. Un cap que comença en un clatell molsudament eclesiàstic i s'acaba en un inici de sota-barba.

Aquest home té uns ulls negres, inquietes, intel·ligents. Té, també, una mica de bigoti sota el nas — que és on tothom acostuma a portar el bigoti —, però tan mica, que més que bigoti, sembla una cella. El rostre és sanament colorat. Sempre hi ha un somriure en aquest rostre. Fins quan no hi és: perquè hi queda l'ombra del somriure.

Aquest home porta un vestit fosc i porta un drap blanc, plegat, al braç esquerre. Aquest home es diu Francesc Parellada, però tothom li diu Paco.

Aquest home ha estat elogiat per l'escriptor Joan Santamaria. Avui Virai vol seguir l'exemple del senyor Santamaria.

Veritablement, Paco es mereix aquest i tots els elogis. No penseu, però, que es tracti d'un poeta, d'un novellista, d'un autor dramàtic, d'un actor, d'un savi. No, no: es tracta d'un fondista. Paco Parellada és l'amo de l'Hotel d'Europa, de Granollers. Un vulgar fondista? Un fondista, senyors, que no és lo mateix! Un fondista exemplar i paternal, que va de taula en taula somrient i recomanant-vos plats; us fa pensar, tal com us serveix, que sou en un restaurant dels bons de Barcelona; un fondista que us prepara un homard a la Cardinal, uns ronyons a la georgiana, un yrish-stew, un rosbif a la moda de Varsòvia, un pilan turc, unes becades amb canapè; una llagosta freda a la noruega.

Tan singular és aquest Paco Parellada, que, com més mengeu, més content està. A veure de quin altre fondista pot dir-se el mateix! A veure si trobareu un fondista com aquest enlloc del món. Per força havia d'ésser a Granollers, alcaloide de la simpatia.

Un detall: Paco és un fondista que pot servir amb coberts d'or i cristalleria de Baccarà, cosa que no passa en tots els Hotels de Barcelona.

Viatjar pels pobles, sempre fa un xic de por: pel menjar i la cambra de la fonda. Si a cada poble tinguéssim un Paco Parellada, la por desapareixeria.

VIRAI

AGREDOLÇOS

LLIÇÓ MORAL, O EL CARRER DEL PERILL

(Historieta anglesa)

Una vegada era un rei que tenia una filla, una filla d'una beutat encisadora. Abans, totes les filles dels reis eren boniques. La nostra es deia la Princesa Caramella.

El rei son pare la creia la dona més bona i més bella del món. I sempre anava barrinant com s'ho faria per trobar un marit digne d'ella.

Tot sovint deia als seus cortesans: "La princesa Caramella no posseeix solament una beutat i una gràcia úniques al món, ans també, i més que res, una gran perfecció moral." A la qual cosa els cortesans responien, tot badallant, que ja se n'havien adonat feia molt de temps.

Un dia, el rei entrà a les habitacions particulars de la princesa, i li parlà en aquests termes:

—Per tal de descobrir si existeix un home digne de maridar-te, he imaginat, filla meva, una prova que em sembla una bella pensada. Ara, precisament, estic fent construir un carrer que serà anomenat el "carrer del Perill", Tindrà una llegua de llarg, i oferirà totes les temptacions imaginables.

"L'home que sigui capaç de recórrer aquest carrer en menys d'una hora, serà més pur que la neu que a l'hivern emmantella la terra.

"Aquest home te'l donarem per marit."

—Us regracio, pare meu, la vostra sollicitud — respongué la princesa, tot baixant els ulls.

Però tot seguit prenia, secretament, certes disposicions.

El carrer fou acabat i arreglat segons els desigs del monarca. Era curull de seduccions i de perfums.

El candidat a la mà de la princesa havia de passar davant de taules de joc, de músics encisadors, de ballarines nues, d'una beutat excepcional i d'una amabilitat excessiva...

Hi havia també taules parades amb els plats més saborosos i — no oblidem aquest detall —, el pretendent havia d'entrar al carrer del Perill absolutament en dejú.

A les vuit hi penetrà el primer aspirant.

A l'altre extrem, el rei, amb un cronòmetre a la mà, i voltat de la cort, esperava.

Passà una hora, i l'aspirant no havia encara sortit. Un segon, un tercer, un quart... tampoc aconseguiren travessar-lo en el temps marcat. Durant deu anys, ningú no va aconseguir-ho.

El carrer del Perill esdevingué popular. I pretendre la princesa Caramella fou considerat com un senyal evident de degradació.

El rei, que ja no era jove, aclaparat per la pena, va caure greument malalt.

Veient-se acabat, cridà la seva filla a l'espona del llit.

—Caramella, Caramella — li va dir —, t'he fet un gran mal. Volia la perfecció per a tu; però la perfecció no és d'aquest món. I mentre jo cercava aquesta gràcia dels déus, la teva vida ha estat sense joia, àrida, ascètica, claustral...

—No, no del tot, estimat pare.

—Com que no, filla meva?

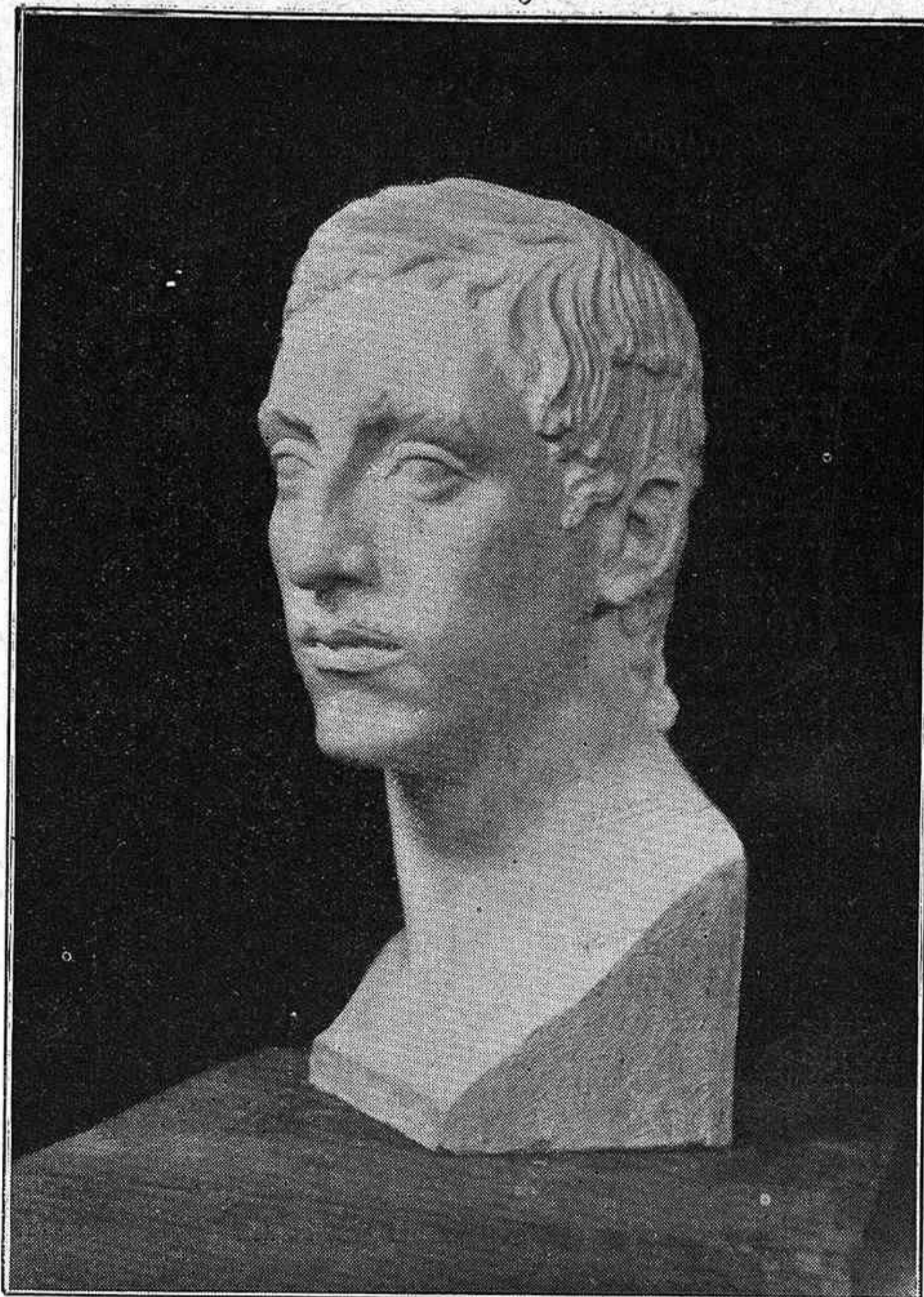
—Mireu, pare; quan me vau comunicar la vostra pensada, vaig subornar els vostres cortesans. Per no precisar massa, us diré solament que durant aquests deu anys he estat la temptació principal del carrer del Perill...

El rei, en sentir això, morí de sobte.

PEROT

No deixeu de comprar el dia 30 l'extraordinari de
LA CAMPANA DE GRÀCIA
en commemoració de l'aniversari de la mort d'En
FRANCESC LAYRET

Carles Ridaura

RETRAT

per Carles Ridaura.

Carles Ridaura té, als nostres ulls, molts mèrits: és un company de redacció, un amic lleial, i un gran escultor.

Tal com sona: un gran escultor. Els seus bronzes ens han fet pensar mantes vegades en el Donatelo. No de tots els escultors, llastimosament, pot dir-se el mateix.

Ara mateix, una obra del nostre estimat Ridaura ha obtingut medalla a l'Exposició. Nosaltres, satisfets com d'un triomf propi, li estrenyem cordialment la mà i li diem: Endavant!

Ai, la crítica!

El revister musical de "La Nau", parlant del primer concert que donà l'"Orquestra Filharmònica" de Madrid, al Palau de la Música Catalana, va assegurar, amb tot l'aplom de què és capaç un crític expert, que la "Sonatina" d'E. Halffter "és una obra reeixida de fons i hàbilment instrumentada"; que "el tema o temes d'aquesta obra, passen gairebé esbossats, però lligats íntimament per la vena inspiradora" i que "el públic acollí l'obra amb aplaudiments sincers".

I dos dies després, un altre revister musical, el de "El Noticiero", afirmava, referent al mateix concert, que "la bella Sonatina de E. Halffter produjo excelente efecto".

Doncs bé, cal que sàpiguen els innocents lectors dels susdits diaris que la *Sonatina* d'E. Halffter encara s'ha d'estrenar a Barcelona, car en l'esmentat concert no es va donar, ni formava part del programa que es repartí entre els presents, per haver estat aquella obra oportunament substituïda per un concert de Mozart.

Això vol dir, senzillament, una de dues: o que els alludits crítics escoltaren la composició sense llegir el pro-

grama i confongueren la música del clàssic Mozart amb la del moderníssim Halffter; o que ni un ni altre dels revisters es prengueren la molèstia d'anar aquella nit al Palau de la Música Catalana.

Ens decantem per això últim. Però, encara que fos així. Si estaven encostipats i aquell vespre no els venia bé de sortir de casa, ¿qui els feia parlar i jutjar i comentar una música que no havien sentit?... Això ja no són "gafes" ni badades; això ja és prendre el pèl als lectors de bona fe que mostren certa confiança amb els crítics d'art.

I ens recorda els temps del segle passat, en què el mateix "Noticiero" detallava els tantos d'un partit de pilota que s'havia suspès; i els temps, també inoblidables, d'aquella revisteta que publicava el malaguanyat Dalmases, en la qual s'inserí un dia una fotografia: la vista del nostre port, amb la goleta "Stephano" enfonsada, que només mostrava els pals sortint de l'aigua. La llegenda del peu d'aquest gravat deia: "El desastre de Cavite".

La sans-façon dels nostres revisters d'avui és la mateixa, encara que no tingui tanta gràcia.

FRA NOI

Discos

L'Orfeó Català, que tants admiradors té, encara en tindrà més per mediació d'aquests discos de la Casa "Gramófono"; puix estan impressionats amb una pulcritud que no s'escapa ni el més petit matis. Ara acaben d'impressionar *L'Hereu Riera*, de Cumellas-Ribó, i *El cant dels ocells*, de Millet, dos cançons populars catalanes que comprara indubtablement tothom que les senti.

—L'Orfeó Pamplonès també ha impressionat dues notables cançons, una cançó navarresa, *Cuando vienes del campo*, i una melodia gallega, *Ay la le lo*, interpretades amb una puresa molt digna d'elogi, sota la direcció del mestre Múgica.

—L'Orfeó de cegues de Santa Llúcia ha triat dues composicions del mestre Lambert, *Sevillana* i *Canción burgalesa*. Aquesta agrupació coral (cas únic) serà, aviat, una garantia d'èxit, per la seva pulcritud d'execució.

—Frederic Lamond, pianista, que ja ocupa un dels primers llocs, ha escollit *Sonata en la bemoll op. 110* (Beethoven), per fer-nos oir el talent musical de l'autor. La sensibilitat artística de l'executant ens mostra que no hi ha secrets per ell, i en treu tot el partit que se'n pot treure.

—"Quartet Rafael" interpretà el preciós Minuet del "Cuarteto en re" del cèlebre compositor J. Crisóstomo de Arriaga, ple de bellesa melòdiques. En l'altra cara interpreta "Scherzo" de Conrado del Campo, un capritxo romàntic inspirat en una Rima de Bécquer, també molt ben executat.

—L'Orquestra Simfònica de Filadèlfia, una de les mi-

llors del món, sota la batuta del mestre Stokowski, interpreta la "Sinfonia núm. 1 en do menor", de Brahms, una de les més notables d'aquest inspirat músic, les obres del qual han passat a la immortalitat.

—(Borodín). En el "Príncipe Igor", ens dona, en la música de ballet, una inspirada composició que executa l'Orquestra Simfònica de Londres; amb acompanyament de chor, la casa "Gramófono" ha sabut escollir aquest tros de Música de ballet, que és el millor homenatge que se li pot fer.

—"Lohengrin" (Wagner). Aquest drama, un dels més bells creats per l'immortal músic, està executat amb gran mestria pels artistes A. Pertile, A. Tellini i Maria Lluïsa Fanelli, intèrprets que donen un bon conjunt al drama wagnerià.

Molt bé la impressió del disc.

—Jack Hylton, director de la seva orquestra de Jazz, una de les millors que hi ha, ens presenta "You're the cream in my coffee", xarleston, i "To know is to love you?", xarleston que suggestiona amb la seva música moderna.

No cal que fem elogis de l'orquestra: no en va té la seva fama estesa per tot arreu.

—Per acabar, l'Orquestra "Demon's Jazz" ens presenta "Sandunguerias" i "Bolero", dos "pasodobles" que en mans d'executants com aquests de l'orquestra "Demon's" adquireixen més gràcia. L'Orquestra "Demon's Jazz" no és pas americana; aquesta és de casa; és de la Rambla.

BAMBI.

Abans el Nadal l'anunciava un àngel. Ara l'anuncia el turronaire.

—I pensar que hi ha una Societat Protectora d'animals!

ROMEA

“La Quimeta maca” és una obra nova de Salvador Vilaregut. Salvador Vilaregut és un dels homes que més respecte i simpatia em mereixen. Em refereixo, naturalment, al Vilaregut home de teatre. Simpatia i respecte a la seva discreció, a la seva modèstia, al seu talent, al seu bon gust. Ell hauria pogut fer, com tants altres — i millor que tants altres —, obra original. Cal recordar, com exemple del què dic, “Nit de reis”, un acte sobri, ben perfilat, finament emocionant.

Però, no. Vilaregut ha preferit, en posar el seu talent al servei del teatre nostrat, posar-li-hi com a traductor. Però no com a traductor “grosso modo” i d'ofici, sinó amb un bon gust i una discreció dignes d'elogi. I a ell hom deu les traduccions d'obres de D'Annunzio, Hauptmann, Jones, Pinezo, Shakespeare, molts altres autors que ara no recordo. Salvador Vilaregut, traduint sempre obres dignes de traduir-se, ha fet molt pel teatre català: li ha obert finestres a Europa.

Ara d'una novel·la de Balzac n'ha fet una comèdia, una comèdia àgil, interessant, plena de moviment, esmaltada d'encerts: “La Quimeta maca”. Un encert més.

Honorat de Balzac, que mai pogué triomfar en el teatre — ni amb el seu “Mercader” ni amb el seu “Vautrin” — és, en canvi, amb la seva novellística, una magnífica font dramàtica. El món dels personatges de Balzac és un món febrós, on tot hom lluita, corre, triomfa o mor com en un final d'acte.

“La Quimeta maca” té totes aquestes valors, sàbiament combinades per un expert home de teatre.

Manuel BORREL i MAS.

TALIA

També en aquest teatre ha obtingut un bon èxit “La presonera”. Això ens ratifica en la nostra opinió de què les obres interessants són interessants a tot arreu i davant de tots els públics.

Hem parlat ja, en altra ocasió, d'aquesta formosa obra de Bourdet. No hem pas de tornar-ho a fer ara.

Limitem-nos a dir que Manuel Fontdevila ha traduït l'obra amb gran encert, fidelment, amb un català correcte, viu. La d'En Fontdevila és una traducció admirable.

La interpretació que la companyia del Talia ha donat a aquesta obra ha estat també molt digna d'elogi. Assumpció Casals, en el difícilíssim paper de la protagonista, fou la gran actriu de sempre, l'actriu intel·ligent i comprensiva. Molt bé la senyora López, ja no cal dir-ho: perquè sempre està bé. Força discret el senyor Sierra. I molt just, molt aplomat, completament identificat amb el personatge, el senyor Cabré.

ESPANYOL

Josep A. Peypoch — un senyor, però un senyor de debò — ha traduït “L'escola de les cocottes”, d'Armort i Gerbidon.

“L'escola de les cocottes” no és un vodevil de tants, un vodevil vulgar, a base de deshabillés i frases gruixudes de doble sentit. Hi ha quelcom més en aquesta obra d'Armort i Gerbidon: hi ha una fina espiritualitat que la salva de tota grolleria.

Per això, per aquesta espiritualitat, per aquesta “souplesse”, ens sembla molt bé “L'escola de les cocottes”. Cal lluitar contra la vulgaritat, contra la bajanada, contra la barroeria; cal desterrar-les del teatre. Un vodevil pot ésser perfecte sense fer pudor d'alcova.

Josep A. Peypoch ha traduït l'obra amb gràcia i correcció. La companyia d'En Santpere, amb En Santpere al cap, representa “L'escola de les cocottes” amb molta justesa. L'obra és presentada amb luxe i bon gust.

BARCELONA

El passat dimecres degué estrenar-se en aquest teatre — ple cada nit amb l'actuació de Catarina Bàrcena — la farsa de Martínez Sierra “Triàngulo”.

Naturalment, no som a temps de parlar-ne. Ho farem la setmana entrant.

NOU

Teatre castellà. La gent hi va. A nosaltres, que no tenim manies, ens sembla bé. Però ens semblaria millor que s'estrenés alguna de les obres catalanes que hi ha en cartera.

Ara com ara s'ha reprisat "Tosca", el melodrama de Sardou, i "El bandido de la sierra", el melodrama de l'Ardavin.

Borràs hi obté un gran triomf en ambdues obres.

GOYA

La companyia d'Elena Jordi ha reprisat un vodevil de gran èxit: "El truc del brasiler".

Heu-vos ací un vodevil pel qual no han passat els anys. "El truc del brasiler" entreté i fa riure com quan va estrenar-se.

Amb un avantatge: el de què avui ha guanyat en presentació. Sols per la presentació — si no hi haguessin altres coses, que sí que hi són: la companyia i les obres —, podria anar-se al Goya. A Barcelona mai ningú havia presentat les obres amb el bon gust que les presenta Elena Jordi.

OLYMPIA

Segueix essent interessantíssim el programa de circ. Vegin sinó: els Reverhos, la troupe Max Areilon, els Raynats, Hady-Alí, Courtholt, Catalini, el trio Harry Holts, la troupe Brody, els ximpanzès de Ransy, les foques de Winston.

S'han acomiadat els clowns Barraceta, que eren un gran element. Però han debutat els Albanos, que també estan molt bé.

A. S.

Suposem els nostres lectors assabentats de l'èxit assolit per l'aristòcrata Vigo fent de clown al Circ Olympia.

Tothom celebrà l'acudit i sobretot el gest final que demostrà que darrera la facècia hi battegava un cor generós i altruista.

Però ara el perill està en els imitadors d'aqueix bon senyor.

Sembla que un famós "marquesito", molt conegut al C. del Liceo, s'entesta a baixar també a la pista.

—A fer el "tonto" — li diuen els amics —. No tindràs cap succès.

No veus que tu ja el fas sense voler?...

"Escola de senyores"... "Escola de cocottes"...

D'ençà que En Pich ha recordat el famós programa polític de Joaquim Costa, tot són escoles al teatre.

Però els teatres segueixen vivint gràcies als diumenges a la tarda. Perquè el geni no surt; ni, cas d'existir, sap trobar-lo el negociant d'espectacles.

PREVISOR

—Com és que fa uns dies que sols m'abrades amb un sol braç?

—Es que m'entreno per quan tingui auto.

DEL RIO '29

Què esperen, doncs, a estrenar "L'escola d'autors dramàtics", o "L'escola d'empresaris"?

Competències?

En vista de l'èxit de "La Presonera", sembla que es prepara una obra consemblant, no precisament paròdia, sinó comèdia original, amb el títol suggestiu d'"El Presoner".

Si l'autor és de l'escola benaventiana, li augurem un sucès èpic.

Les errades de caixa, en el text dels diaris, no tenen cap mena d'importància, però havem de convenir que algunes fan d'allò més gràcia.

L'altre dia es llegia en "El Diluvio":

"El día 225 del corriente mes..."

I un hom, en llegir-ho, s'esverava també d'allò més. Perquè pensava: Ai, que trigarem a cobrar, aquesta mesada!...

Un pagès autèntic que ha baixat de Déu sap on, per visitar l'Exposició, pogué constatar, amb una gran joia que li feia espurnejar els ulls, com pels boscquets verges que s'han conservat ací i allà del recinte de Montjuïc, hi corren conills de debò; conills bosquetans autèntics.

Entusiasmada, el pagès, va dir que quan torni, baixarà amb l'escopeta i en companyia del vicari, que és un gran caçador.

Ho denunciem a les autoritats del Gran Certamen, perquè no el deixin entrar, i, si entra, que el vigilin de prop; no fes una desgràcia.

Ara un acreditat historià italià ofereix, a la ciutat de Barcelona, un document autèntic, de l'època, i acreditatiu de com Cristòfor Colom fou català, ben català i res més que català.

La prova és contundent, aquesta vegada.

Sembla que es tracta d'un certificat d'un mariner company del famós navegant afirmant que li va sentir dir en mantes ocasions quelcom que no falla:

"Setze jutges mengen fetge d'un penjat".

"El qui té Blenorragia (Purgacions) és perquè vol"

Quan esteu cansats de medicar-vos sense trobar millora, o bé no assoliu un complet guariment de vostra Blenorragia en qualsevol de les seves manifestacions (uretritis, prostatitis, cistitis, artritis, gonocòcciques, gonorrea crònica, o «gota militar», etc., etc., de l'home, i (vaginitis, metritis, leucorrea, fluixos, etc., etc.), de la dona, exigiu al vostre farmacèutic els acreditats

Catxets Neisserinos

i obtindreu un ràpid i perfecte guariment de la vostra malaltia, discretament i sense molèsties.

De venda: *Barcelona*, SUAÑA, Escudillers, 8; BELTRAN, Junqueres, 11; *Reus*, SOLER, Llovera, 26 i Centres d'específics.

Llibres de guerra

«Sin novedad en el frente», «Los que teníamos 12 años», «El Sargento Grischa», «Guerra», tots ells de gran èxit, perquè els han sabut fer una propaganda a la premsa.

En canvi, nosaltres hem tingut un llibre nostre, escrit en català. Un llibre de guerra, tan interessant com els altres; però no li hem donat la importància que es mereix. Ara tenim ocasió de llegir-lo.

AQUEST LLIBRE ES TITULA

EN EL REPÒS DE LA TRINXERA

per *FREDERIC PUJOLA*

Llibre de guerra, emocionant, vibrant, cruel; llibre que la seva lectura arriba al cor de qui el llegeix.

Preu: Ptes. 3,50

L'Associació Obrera de Teatre ha organitzat un acte de simpatia a Ramon Vinyes, l'inquiet autor dramàtic que ens abandona temporalment.

Aquesta Associació, que sent un profund afecte per En Vinyes i la seva obra, ha cregut necessari organitzar un cafè d'honor a l'insigne dramaturg per tal que, al seu redós, puguin prendre seient tots els simpatitzants del nostre amic, i demostrar-li l'admiració que sentim per les campanyes que ha portat a terme en pro del renaixement del nostre teatre.

Aquest acte tindrà celebració el dissabte dia 23 del corrent, a dos quarts d'onze de la nit. El lloc de la celebració del matèix s'anunciarà oportunament.

Els companys socis de la nostra Associació que vulguin adquirir el tiquet, igual que els senyors que vulguin assistir-hi, poden passar a recollir-lo a la Secretaria de l'Associació (Alt de Sant Pere, 27, pral.), tots els dies feiners, de sis a nou del vespre.

Diuen de València que ha estat detingut un lladre de trens. Devien ésser trens especials. Com, si no, se'ls podia emportar?

AQUEST NUMERO

HA ESTAT REVISAT

PER LA CENSURA GOVERNATIVA

Imp. "L'Esquella" i "La Campaña".-- Om, 8. -- Barna.

EXPOSICIO INTERNACIONAL DE BARCELONA

**Oberta des de les nou del
matí fins les deu de la nit**

Els Palaus i Pavellons estaran oberts al públic des
de les deu del matí fins les vuit de la nit.

PALAU NACIONAL

**Obert cada dia, des de les deu del matí
a les quatre de la tarda**

Entrada al Palau Nacional, UNA PESSETA

POBLE ESPANYOL

Obert cada dia, des de les nou del matí fins les
deu de la nit. Entrada ordinària, una pesseta.
El públic podrà visitar els Diorames i "Quijote",
conjuntament, per una pesseta. Els impostos a
càrrec del públic.

En tots els espectacles que es celebrin a l'Estadi, Pistes de Tennis, Teatre Grec i Piscina,
hi haurà un servei de coixinets al preu de 0,50 ptes.

LLIBRERIA ESPANYOLA D'ANTONI LOPEZ

Rambla del Mig, número 20

BARCELONA

Telèfon número 18692

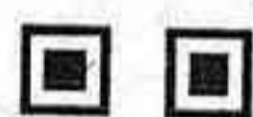
Un dels grans èxits de llibreria ho és el llibre de
LLUIS CAPDEVILA

Venus i els bàrbars

Heu-vos ací el que diu l'autoritzada ploma de
Domènec de Bellmunt en la crítica que fa del
llibre publicada a «La Publicitat»:

«Venus i els bàrbars» és una obra vigorosa, potser una de
les millors produccions literàries de Lluís Capdevila.
Hi ha pàgines magnífiques on s'imposa l'escriptor encisat
pel color de la terra, emocionat per un infant malalt, o
superbament indignat davant d'un fet innoble

VENUS I ELS BARBARS ho pot llegir tot-
hom; el seu preu sols és de pessetes **3,50**

PERE COROMINES ens presenta

Les llàgrimes de Sant Llorenç

Un llibre d'una força novel·lística arrencada de
la vida real, amb un llenguatge concís i clar.
Aquesta novel·la és la que ha de llegir tothom

Preu: 4 pessetes

Ja heu adquirit la "Col·lecció d'Obres Selectes"?

I. «Escenes de la vida bohèmia», E. MURGER	IV. «Coses viscudes», S. RUSIÑOL
II. «Contracte Social», J. J. ROUSSEAU	V, VI i VII. «D. Quixot de la Mancha», CERVANTES
III. «La Monja», DIDEROT	Preu de cada volum d'aquesta Col·lecció, Ptes. 2,50

Traductors: Enric Lluelles, Ramon Vinyes, Lluís Capdevila, Antoni Bulbena

AVIAT: Volum VIII, "Diccionari Filosòfic", de Voltaire

Traducció de Domènec Guansé

Pròleg de Gabriel Alomar

NOTA.—Tothom qui vulgui adquirir qualsevol de dites obres, remetent l'import en lliurances del Gir Postal o bé en segells de franqueig al llibreter Antoni López, Rambla del Mig, 20, Barcelona, la rebrà a volta de correu, franca de ports. No responem de pèrdues si no es remet, a més, 30 cèntims per a certícat. Als corresponsals se'ls atorguen descomptes

UN CLOWN DIGNE DE TOTS ELS ELOGIS

EL passat divendres debutà a Olympia un pallaso nou.

Aquest pallaso nou es diu Josep Vigo de Fabra i pertany a una aristocràtica família de Barcelona.

Josep Vigo de Fabra debutà i s'acomiadà. Naturalment, car sols es tractava d'una aposta, com en el «Tenorio», però més simpàtica que la del «Tenorio».

—Si jo em veia pobre, fins faria de clown per a guanyar-me la vida — digué.

—Què havies de fer!—negà, incrèdul, un cosí seu.

—Et dic que sí, home!

—I jo, que no!

—T'hi jugues deu mil pessetes?

—Van jugades.

J. Vigo de Fabra

I Josep Vigo de Fabra sortí, vestit de pallaso, a la pista del Tea're Olympia, que aquella nit era ple de gom a gom. I passada l'emoció natural del moment, tocà la guitarra, la trompeta y fins el xerrac, que ara ha resultat instrument musical. I féu riure. I es féu aplaudir.

I les deu mil pessetes guanyades les ha destinat, íntegres, a l'Hospital per a artistes internacionals de circ.

Ve't aquí un senyor—digne de tota la nostra consideració i respecte— que ha fet el pallaso un moment i amb profit.

N'hi ha que el fan tota la vida, i ni fan riure.

Els germans Barraceta, amb el clown, aristòcrata que guanyà l'aposta de deu mil pessetes